

Forfatter: Molbech, Christian

Titel: BREV TIL: Molbech, Christian Knud Frederik FRA: Molbech, Christian (1853-12-19)

Citation: Molbech, Christian: "BREV TIL: Molbech, Christian Knud Frederik FRA: Molbech, Christian (1853-12-19)", i *Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling*, Museum Tusulanums Forlag, s. 98. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991706-000-shoot-L0019917060000037.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Gammelgaard. 19. Dec. 1853.

Min kiære Christian,

Dine to Breve, af 30. Oct. og 8. Dec., have baade glædet og interesseret mig meget, uagtet Du har seet mig forsømmelig eller seen i at besvare dem. De have Indhold, udenfor den personlige Interesse — men denne bliver mig dog den vigtigste. Det vil ei være dig ukært, naar jeg siger dig — eller gientager hvad der ei kan være dig nyt: at dine Breve, naar Du er borte, nu høre til de kiæreste, jeg kan modtage — da de ere de eneste, jeg har, som for nogen Deel, om endog ufuldkomment, kan erstatte mig din Fraværelse — ja jeg maa jo dertil endnu sige: at de maa erstatte mig saa godt som al anden Correspondance; thi da jeg selv efterhaanden forstummer som Correspondent, kan jeg ikke vente ret mange Monologer i Brevform af Andre. Men jeg har desuden — og det ikke ved egen Skyld — lidt et Tab af den Art, som har gaaet mig saa dybt til Hierte, at jeg ikke i dette Øieblik kan tænke derpaa uden bittert Savn, og uden en smertelig Følelse, der s. 99 ikke har tabt sig efter næsten et halvt Aars Forløb. Jeg er uvilkaarlig kommen til at berøre denne Stræng — og Stedet, hvor jeg nu skriver disse Linier, har deri nogen Anledning; thi netop her var denne Følelse stærkest i sin Nyhed, da jeg var kommen herud i August Maaned. Skal det gamle adagium: Olim hæc meminisse juvabit — her finde Anvendelse: maatte det dermed hos mig ikke vare for længe, men hvorledes skulde det kunne glemmes, hvis Erindring endnu ikke sielden fornyes med frisk Virkning? *) —

Dit sidste Brev fortiener saameget mere min Erkiendtlighed, fordi det forrige i 5 Uger var blevet ubesvaret. Det var mig ogsaa i det Hele meget interessant, ved sin friske, levende Fremstilling af din Tilværelse og Omgivning. Jeg vilde ønske, at jeg kunde giengielde den med en lignende, der vel, i mange Dele, kunde afknapnes, da Du jo kiender det meste af mit ydre, isolerede, eensomme, eenformige Liv. Men i min Sphære gives der dog baade et større Omfang, end der kan være i den Kielske — hvorimod denne derimod kunde vinde, ved at slutte sig tættere, og mere omfattende sammen, dersom der i en Stad som Kiel var mere aandeligt Liv, mere Livsfriskhed og fortrolig Enighed; og heller ikke hvad min indre Tilværelse angaaer, mangler den ganske eet eller andet nyt og omskiftende. Men med Aarene svækkes Evnen og Lysten til at dvæle ved dette Slags Selvschildring — det maatte da være, naar jeg var ganske fri og ledig for at forfatte andet end Breve; og naar jeg da havde een Correspondent, for hvem min hele Siæl sympathetisk kunde aabne sig. Denne Tro havde jeg endnu engang sildigt nok faaet; men med Troen seer jeg vel, det overhovedet neppe vil lykkes mig ret. Det falder mig nu ogsaa ind, at jeg i Aar har modtaget to udenlandske Breve — hvoraf især det ene var høist overraskende og uventet. Begge besvaredes meget snart af mig, og jeg maatte saa at sige nødvendigen vente mig et Giensvar; men dette er i en Tid af 9—10 Maaneder fra begge Steder udeblevet.

Af Slutningen i dit sidste Brev saa jeg, at »Fædrelanders General-Storm **) paa mit for alle Hielpetropper blottede s. 100 civile og litteraire Huus (»my house is my castle«, siger Englænderen) ikke var gaaet dig forbi i Kiel. Jeg tænkte vel, at her maa eengang siges B, siden A er sagt; men jeg gav mig temmelig god Tid med at slaae fra mig, da jeg havde andet at bestille; og det jeg skrev til »Selvforsvar«, maatte derpaa endnu ligge 10—12 Dage hos Nathansen formedelst Travlheden i Berlingske Trykkeri, da han endelig ikke vilde have det i Avisen men særskilt trykt i et Tillæg. Dette har Du vel allerede seet; imidlertid sendes det heri. Besynderligt nok, at den allerførste, som talte til mig derom, var en Mand, der i endeel Aar næsten aldrig taler til mig, men som nu, da Berlingske Tidende knap en Times Tid kunde være ude blandt Folk, kom hen til mig i Parquettet, hvor jeg (som var ikke mindre sieldent og extraordinairt) var gaaet hen med din Moder for at see Ruth — og der ligesom med en besynderlig Forlegenhed yttrede sin store Fornøielse over at have læst dette Stykke, som han »lige kom fra«. Det var mig baade uvant og uventet at høre saa mange artige Ord af Hr. Phister. — Jeg svarede ham, at dette Forsvar var et nødvendigt Onde — som jeg selv havde gjort nødvendigt, og at jeg haabede, det i sin Art skulde blive det sidste — som det ligeledes i sin Art kan kaldes det første hos mig. — Jeg seer af dit Brev, at Du tager det »topmaalt lumpne« Angreb temmelig let *) — ligesom en og anden Ven og Bekendt (hvoriblandt Paludan-Müller og Fabricius) meente, at Svar fra min Side var overflødig. Jeg kunde dog ikke dele denne Mening (som jeg ovenfor har sagt); men hvad der tillige vist nok drev mig — var det tydelige Giennemskin i endeel af Plougs Linier af Andres — af gamle »gode Venners« middelbare — om ei umiddelbare Sentiments og dissers Ytringer. Det er for mig sørgeligt, at staae paa en fiendtlig Fod med Personer — Meningsfiendskab og Meningskamp saameget det skal være! — jeg forstaaer ikke i Længden at være fiendsk imod Mennesker; men her er det — har det længe været næsten uundgaaeligt. —

En anden Historie af det sørgelige Slags er, at en skiult Oversvømmelse har indsneget sig paa den nye Sal, bag en Reol, og der ladet sig indsuge af nogle Hylder fulde med kritiske Journaler, som, hvis de i sig selv ere tørre, nu ere blevne tilstrækkelig vanddrukne. Det gjør mig dog ondt for den gode kritiske Journal »Hermes«, som for det meste er ødelagt. — s. 101 Skal der ikke sørges bedre for Bibliothekets Tage end for dets tilkommende Betiente, vil det see sørgeligt ud med dets Fremtid.

Hvor lykkelig er Du, min kiære Christian! der sidder i det rolige om end noget prosaiske Kiel — lykkelig ved at have faaet et stadigt Maal for en Livsvirksomhed, der synes udseet for dig af et naadigt Forsyn — lykkelig i Sammenligning med din Fader, der som en alt længe livstræt Olding endnu i Aar — i og efter mit 70de

Leveaar — meer endog end i mange foregaaende har været rystet og omtumlet af Sorg, Bekymring, Siælslidelse, Legemssvækkelse, Uro, Ængstelse over uventede — aandelige og materielle — Tilskikkelser, for ei engang at nævne trættende og ofte sløvende Arbejder, over min Evne. Ved nu atter at have seet herude, hvor farlig denne Eiendom kan blive for mig — hvor let den var i Stand til for en stor Deel at berøve mig det, jeg i 30—40 Aar med Fasthed i Grundsætninger har sparet for at sikre mig en Uafhængighed, der gaaer mig over Alt i det Jordiske: saa kan Du let tænke dig, hvor forstyrrende dette ofte maa indvirke paa min Sindsro. Du kan jo ikke sige mig noget Nyt om stoisk Ligegyldighed, aandelig Modstandskraft, Resignation mod Skiebnen — eller Klogskab, Forstand, Udholdenhed, m. m. deslige. Sagen er, det er i slige Tilfælde ikke gjort med Ord og Forsæt allene. — Men, i hvert Tilfælde, i Kiel dvæle mine Tanker med Glæde; jeg haaber, Du vil endnu styrke eller forhøje denne ved gode Efterretninger fra dig før Aarets Slutning. Imidlertid modtager Du her en Nytaarsgave, i en egen Form, som jeg dog troer, ikke vil være dig ukiærkommen. Jeg havde gjerne ønsket at give den et større Omfang; men det lod sig denne Gang ikke gjøre. En Julegave skal Du modtage (om det end skulde blive lidt efter Juleaften) i mine Blandede Skrifers 1ste Bind, den eleganteste Bog jeg nogentid har udgivet. Som Tillæg skal følge »Jacob Deichmann, en bigraphisk Skildring« — skreven for det meeste i nogle overordentlig skønne Dage her paa Gaarden, i Slutningen af October. Du maa engang ved Leilighed sige mig, hvorledes denne lille Biographie har smagt dig under Læsningen. Charakteristiken betragter jeg selv som noget af det heldigste i den Art, jeg har skrevet. Skulde det være Forfatteres sædvanlige Forkiærlighed for ultima proles? — Her er i øvrigt i disse Dage udkommen en god Biographie af den bekjendte for 17 Aar siden afdøde Johannes Hage, ved Broderen H. Hage. — Et anonymt Drama s. 102 »Ruth« har Du formodentlig læst om i danske Blade; det har her vakt Strid og Spectakel, som om det var et Værk af høieste Rang eller en stor Statsbegivenhed. Imidlertid har det fyldt Huset 6—8 Gange og indbragt Forfatteren (Forfatterinden) ligesaa meget som om det havde været et fuldendt Mesterværk. Siden jeg nu har faaet dette betydningsfulde Ord i Pennen vil jeg lægge den — hvilket alligevel har et Slags Nødvendighed. —

Din kiære Moder hilser dig vel selv. Din Broder er i denne stormende Aften redet til Kiøbenhavn efter Medicin til sin bestandig daarlige Kone. Saaledes er Huset her! — intet uden Uheld, nærværende eller i Prospect. En ypperlig ung Hest, jeg var saa heldig at faae for ret billig Priis (med en Mage naturligviis) har ogsaa været daarlig et Par Uger. Det vilde være et Tab af et Par hundrede Daler, om den kom noget til. Lykkeligere den, som aldrig har eiet, eller eier, eller skal eie en Hest!

Med hiertelige Ønsker for Aaret 1854 og for dit hele Liv, — —

C. M.